

خلاصه نتایج طرح آمارگیری کشتار دام کشتارگاه‌های کشور دی ۱۴۰۰

مقدمه

جمع‌آوری و انتشار آمار کشتار دام کشتارگاه‌های کشور، یکی از فعالیت‌های جاری مرکز آمار ایران است که از سال ۱۳۴۷ تا کنون ادامه دارد. اطلاعات آماری که از این طریق در اختیار برنامه‌ریزان، مسئولان اجرایی و محققان کشور قرار می‌گیرد، هرگاه با سایر اطلاعات موجود در زمینه توزیع جغرافیایی جمعیت کشور، واردات و صادرات و کشتار غیر رسمی تلفیق شود، از دیدگاه‌های زیر می‌تواند مورد استفاده قرار گیرد:

۱. محاسبه عرضه سرانه گوشت قرمز به‌عنوان یکی از شاخص‌های وضعیت اجتماعی و اقتصادی؛
۲. تخمین برخی از اقلام آماری مرتبط با کشتار دام، از قبیل پوست، روده، کله، پاچه و اندرونه؛
۳. تغییرات میانگین وزن لاشه، به‌عنوان شاخصی برای شناخت وضع مراتع کشور؛
۴. برنامه‌ریزی برای واردات احتمالی گوشت و توزیع صحیح آن در کشور.

از ویژگی‌های مهم آمار کشتار دام کشتارگاه‌های کشور، استمرار و سرعت اجرای مراحل جمع‌آوری و استخراج آن است که در نتیجه می‌توان به‌سرعت و در فاصله‌های زمانی کوتاه از اطلاعات حاصل برای برنامه‌ریزی استفاده کرد.

در استفاده از آمارهای این گزارش لازم است نکات زیر، مورد توجه قرار گیرند:

- آ) این آمار، شامل اطلاعات مربوط به کشتار دام در مناطق روستایی خارج از پوشش شبکه دامپزشکی نمی‌شود.
- ب) آمار ارائه‌شده فاقد اطلاعات مربوط به ذبح غیر مجاز در شهرها است.
- پ) کشتارگاه‌های مجاز بخش خصوصی نیز در این آمارگیری منظور شده‌اند.
- ت) واحد شتر در جدول‌های مربوط به تعداد، «نفر» است.

آمار کشتار دام در دی ۱۴۰۰

- مقدار تولید گوشت قرمز در کشتارگاه‌های کشور در ماه دی، بر حسب وزن لاشه‌های کشتار شده ۵۱۸۴۵ تن بوده است.
- تعداد لاشه‌های قابل مصرف گوسفند و بره ذبح‌شده در ماه دی، ۹۸۶ هزار لاشه به وزن ۱۹۰۸۷ تن بوده که این تعداد در ماه مشابه سال قبل، ۷۰۵ هزار لاشه به وزن ۱۳۵۸۶ تن بوده است. استان تهران با ۲۲۵ هزار لاشه بیش‌ترین تعداد، و استان خراسان رضوی با ۳۶۹۲ تن بیش‌ترین وزن را در این ماه به خود اختصاص داده‌اند.
- تعداد لاشه‌های قابل مصرف بز و بزغاله ذبح‌شده در ماه دی، ۱۹۰ هزار لاشه به وزن ۳۰۰۴ تن بوده که این تعداد در ماه مشابه سال قبل، ۱۶۸ هزار لاشه به وزن ۲۵۲۸ تن بوده است. استان اصفهان با ۳۸ هزار لاشه به وزن ۵۴۹ تن بیش‌ترین تعداد و وزن را در این ماه به خود اختصاص داده است.
- تعداد لاشه‌های قابل مصرف گاو و گوساله ذبح‌شده در ماه دی، ۱۳۵ هزار لاشه به وزن ۲۸۷۸۴ تن بوده که این تعداد در ماه مشابه سال قبل، ۱۱۰ هزار لاشه به وزن ۲۳۴۸۷ تن بوده است. استان تهران با ۲۵ هزار لاشه به وزن ۴۳۷۵ تن بیش‌ترین تعداد و وزن را در این ماه به خود اختصاص داده است.
- تعداد لاشه‌های قابل مصرف گاو میش و بچه‌گاو میش ذبح‌شده در ماه دی، ۲۰۷۵۴ لاشه به وزن ۵۴۳ تن بوده که این تعداد در ماه مشابه سال قبل، ۲۰۵۴ لاشه به وزن ۴۱۳ تن بوده است. استان خوزستان با ۱۳۴۵ لاشه به وزن ۲۶۵ تن بیش‌ترین تعداد و وزن را در این ماه به خود اختصاص داده است.
- تعداد لاشه‌های قابل مصرف شتر و بچه‌شتر ذبح‌شده در ماه دی، ۲۰۱۶۴ لاشه به وزن ۴۲۸ تن بوده که این تعداد در ماه مشابه سال قبل، ۱۸۵۲ لاشه به وزن ۳۶۲ تن بوده است. استان سیستان و بلوچستان با ۸۸۲ لاشه به وزن ۱۸۵ تن بیش‌ترین تعداد و وزن را در این ماه به خود اختصاص داده است.
- در ماه دی، متوسط وزن یک لاشه گوسفند و بره ۱۹/۳۵ کیلوگرم، بز و بزغاله ۱۵/۷۷ کیلوگرم، گاو و گوساله ۲۱۳/۲۵ کیلوگرم، گاو میش و بچه‌گاو میش ۱۹۷/۰۷ کیلوگرم، و شتر و بچه‌شتر ۱۹۷/۷۵ کیلوگرم بوده است.

مقدار تولید گوشت قرمز در کشتارگاه‌های رسمی کشور در دی ۱۴۰۰ نسبت به ماه قبل (آذر) در حدود ۶ درصد کاهش داشته است. همچنین مقایسه عملکرد کشتارگاه‌های رسمی کشور در دی ۱۴۰۰ با ماه مشابه سال ۱۳۹۹، نشان‌دهنده افزایش ۲۸ درصدی مقدار تولید گوشت قرمز است. مقدار تولید گوشت در دی ۱۴۰۰ نسبت به ماه مشابه سال ۱۳۹۹ برای گوسفند و بره ۴۰ درصد، برای بز و بزغاله ۱۹ درصد، برای گاو و گوساله ۲۳ درصد، برای گاو میش و بچه‌گاو میش ۳۱ درصد، و برای شتر و بچه‌شتر ۱۸ درصد افزایش داشته است.

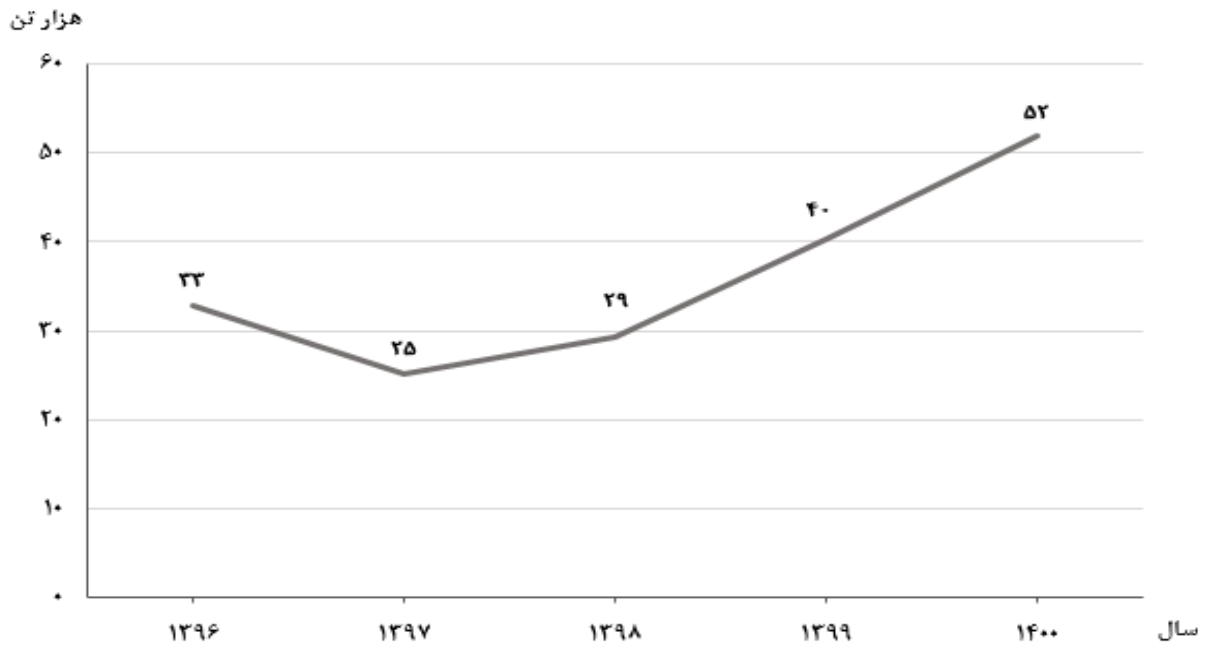
جدول ۱- تعداد لاشه‌های قابل مصرف انواع دام ذبح‌شده در کشتارگاه‌های کشور در ماه دی ۱۴۰۰ و درصد تغییر آن نسبت به ماه مشابه سال قبل (رأس)

شرح	جمع	گوسفند و بره	بز و بزغاله	گاو و گوساله	گاو میش و بچه گاو میش	شتر و بچه شتر
دی ۱۴۰۰	۱۳۱۶۰۸۶۰	۹۸۶۰۴۹۲	۱۹۰۰۴۷۱	۱۳۴۰۹۷۹	۲۰۷۵۴	۲۰۱۶۴
دی ۱۳۹۹	۹۸۷۳۰۵	۷۰۵۱۰۴	۱۶۸۰۴۹۷	۱۰۹۰۷۹۸	۲۰۰۵۴	۱۰۸۵۲
تغییر	۳۳٪	۴۰٪	۱۳٪	۲۳٪	۳۴٪	۱۷٪

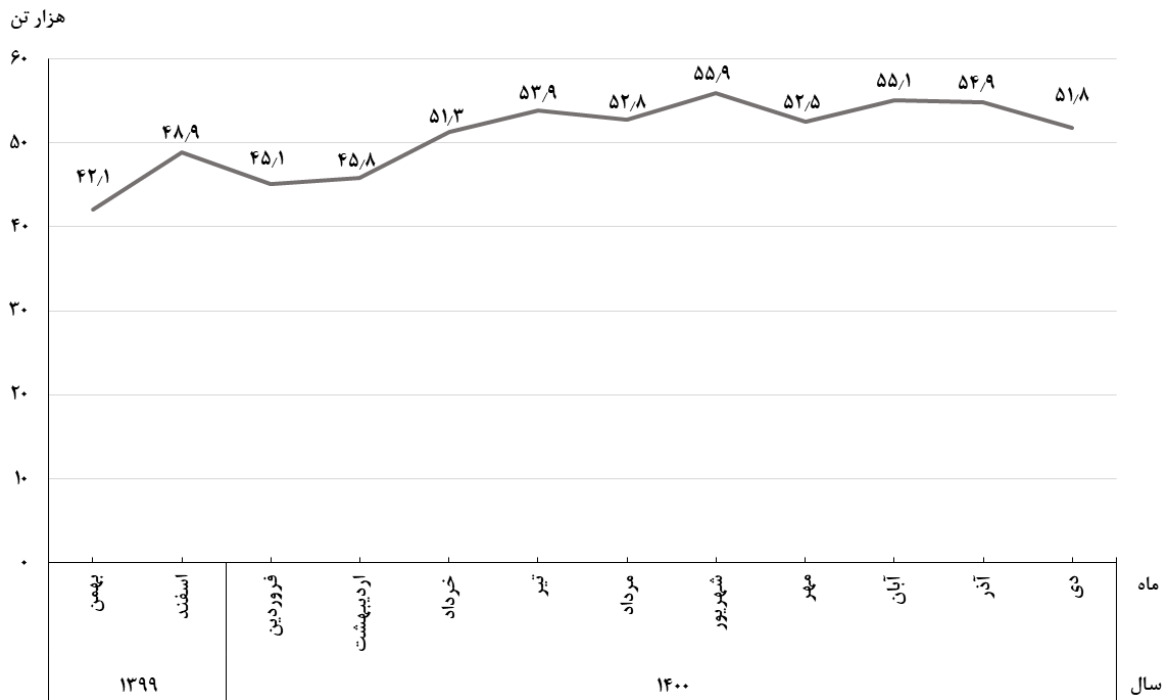
جدول ۲- وزن لاشه‌های قابل مصرف انواع دام ذبح‌شده در کشتارگاه‌های کشور در ماه دی ۱۴۰۰ و درصد تغییر آن نسبت به ماه مشابه سال قبل (تُن)

شرح	جمع*	گوسفند و بره	بز و بزغاله	گاو و گوساله	گاو میش و بچه گاو میش	شتر و بچه شتر
دی ۱۴۰۰	۵۱۰۸۴۵	۱۹۰۰۸۷	۳۰۰۰۴	۲۸۰۷۸۴	۵۴۳	۴۲۸
دی ۱۳۹۹	۴۰۰۳۷۷	۱۳۰۵۸۶	۲۰۵۲۸	۲۳۰۴۸۷	۴۱۳	۳۶۲
تغییر	۲۸٪	۴۰٪	۱۹٪	۲۳٪	۳۱٪	۱۸٪

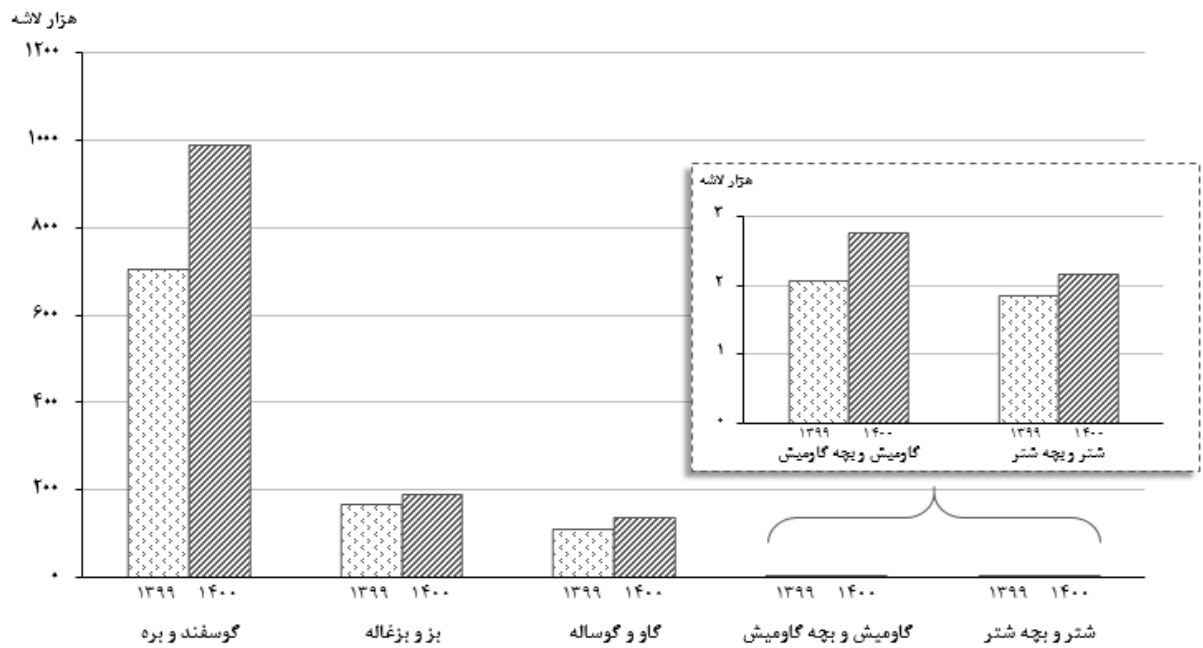
* اختلاف در سرجمع‌ها به علت سرراست کردن ارقام است.

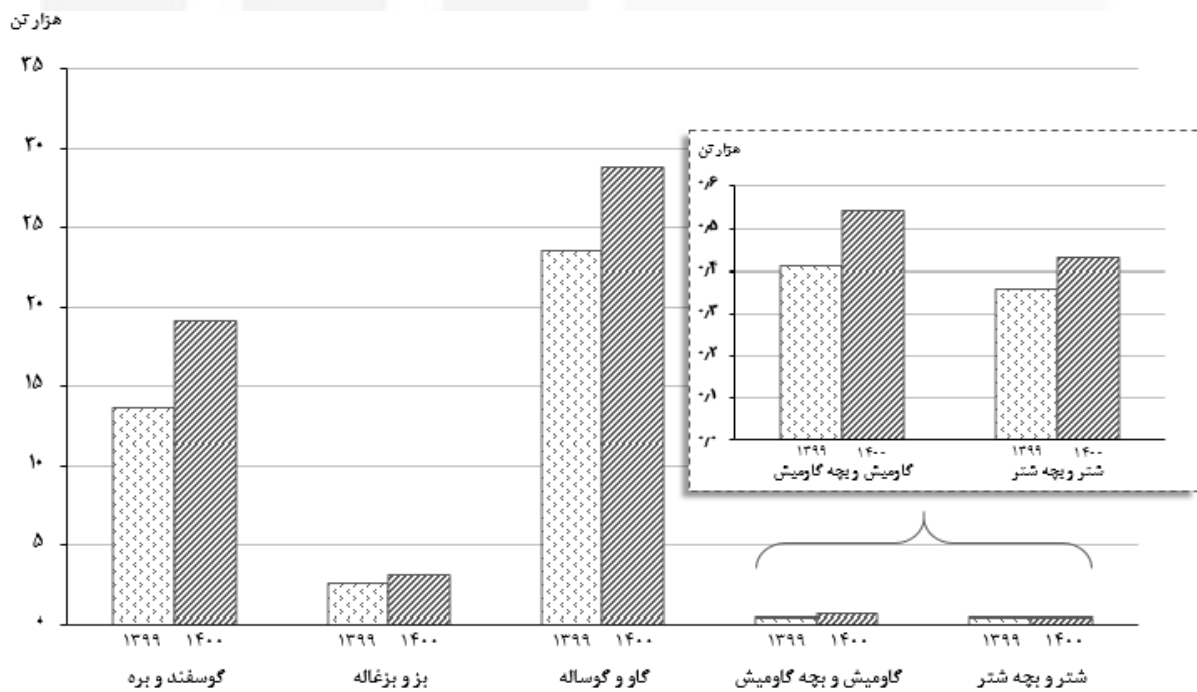
شکل ۱- روند تغییرات عرضه گوشت قرمز در کشتارگاه‌های کشور در دی سال‌های ۱۳۹۶ تا ۱۴۰۰

شکل ۲- روند تغییرات ماهانه عرضه گوشت قرمز در کشتارگاه‌های کشور در ۱۲ ماه اخیر

شکل ۳- مقایسه تعداد لاشه‌های قابل مصرف انواع دام ذبح شده در کشتارگاه‌های کشور در ماه دی ۱۳۹۹ و ۱۴۰۰

شکل ۴- مقایسه وزن لاشه‌های قابل مصرف انواع دام ذبح شده در کشتارگاه‌های کشور در ماه دی ۱۳۹۹ و ۱۴۰۰